

เพลง'ช้าง'เพลงของเด็กไทย ที่ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก

รายงาน วรรณกรรม

📖 ใบบัวน้อย ลอยกลางบึง

เมื่อวันอาทิตย์ที่ 21 เมษายน ณ ห้อง 501 หอศิลป์วัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร และวันจันทร์ที่ 22 เมษายน เวลา 10.00-13.00 น. ณ ห้องโลดส์ ชั้น 22 โรงแรมเซ็นทาราแกรนด์ เซ็นทรัลเวิลด์ สมาคมผู้จัดพิมพ์แห่งประเทศไทย (APPA) “2013 Asia Pacific Publishers Association Annual General Assembly Meeting” ซึ่งมีสมาชิกกว่า 11 ประเทศ อาทิ จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ศรีลังกา ฯลฯ มาร่วมประชุมในเมืองไทย ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมคือตัวแทนสมาคมผู้จัดพิมพ์ฯของแต่ละประเทศ โดยจะมีการนำเสนอและเสวนาในประเด็นเกี่ยวกับสถานการณ์ update ของแวดวงหนังสือ ธุรกิจการพิมพ์ และวิถีการอ่านในประเทศต่างๆ เป็น Country Paper

รองศาสตราจารย์กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์

วันเสาร์ที่ 4 พฤษภาคมนี้ที่สถาบันปรีดี พนมยงค์ เวลา 12.00 น. ฉายภาพยนตร์เรื่อง AUTUMN SONATA 1978 SWEDISHDUBBED/ COLOR 92 minutes/ THAISUBTITLES เล่าความประทับใจ โดย สุชาติ สวัสดิ์ศรี “สิงห์สนามหลวง” ศิลปินแห่งชาติ ต่อด้วยการฉายภาพยนตร์เรื่อง EARLY SUMMER 1951 JAPANESE DUBBED/ B.W. 125

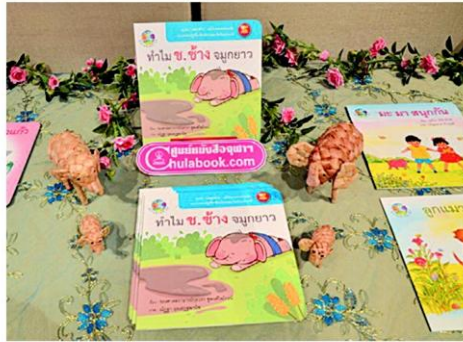
minutes/THAI SUBTITLES

ชื่อของ รองศาสตราจารย์กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ หรือ “ป่ากุล” ของหลานๆ เป็นที่คุ้นหูกันดีในแวดวงวรรณกรรมสำหรับเด็กมากกว่า 30 ปีแล้ว ทั้งด้านการสอนในฐานะอดีตอาจารย์ประจำภาควิชาวรรณกรรมสำหรับเด็ก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ผลิตบัณฑิตออกไปโลดแล่นสู่วรรณกรรมเป็นจำนวนมาก

แต่สำหรับเด็กๆ แล้ว จะคุ้นเคยกับป่ากุลในฐานะนักเล่านิทานระดับแถวหน้าของประเทศไทย ด้วยเทคนิคการเล่า ลีลา และน้ำเสียงที่ชวนฟังนอกจากนี้ป่ากุลยังมีส่วนช่วยขับเคลื่อนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษา การผลิตสื่อการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมการอ่านสำหรับครู และล่าสุดป่ากุลได้อุทิศชีวิตหลังเกษียณเพื่อผลงาน “นิทานบ้านป่ากุล” โดยหวังให้หลานๆ ที่เป็นเด็กยุคใหม่ได้ซึมซับนิทานที่ดีเพื่อบ่มเพาะคุณธรรมและปลูกฝังความดีงามไว้ในใจเด็กๆ

สำหรับหนังสืออีกเล่ม ที่เป็นไฮไลต์ในชุดนี้ คือ ทำไม ช.ช้าง จมูกยาว ป่ากุลได้กล่าวถึงหนังสือเล่มนี้ว่า “ป่าเชื่อว่าเด็กๆ มีความอยากรู้และช่างสงสัย ชอบตั้งคำถาม ในสมัยก่อนก็มีนิทานโบราณชื่อนิทานทำไม ป่าจึงนำเค้าโครงของนิทานโบราณ มาผสมผสานความเป็นไทยลงไป และมาประกอบกับเพลงช้าง ซึ่งเด็กๆ จะเห็นว่าช้างของป่าจะงูงผ้าไทย และครอบครัวของช้างในเรื่องก็เป็นเครื่องสะท้อนความเป็นไทยอีกด้วย”

ป่ากุลกล่าวว่า “เพลงช้าง เป็นเพลงที่ทั่วโลกรู้จัก และได้รับการยกย่องให้เป็นเพลงแห่งเอเชีย โดยศูนย์วัฒนธรรมแห่งเอเชียเพื่อยูเนสโก (Asian Cultural Center for UNESCO, ACCU) ซึ่งคนทั้งโลกรับรู้เรื่องนี้แต่คนไทยเองกลับไม่เคยทราบมาก่อน ประกอบกับประเทศไทยเรากำลังจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ใน พ.ศ.2558 ทุกคนทว่าอาเซียนรับ

ปัทมปากุล

ทราบว่าเพลงนี้ผู้ประพันธ์ คือ คุณหญิงชื่น ศิลปบรรเลง ศิลปินแห่งชาติ มีเนื้อร้องที่ถูกต้องอย่างไร และมีทำนอง พม่าเขว แต่คนไทยแท้ๆ กลับร้องกันผิดทั้งเนื้อร้องและทำนอง ในฐานะที่เราเป็นประเทศที่จะก้าวเข้าสู่อาเซียน บ้างจึงอยากปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนไทยเข้าใจ ในภูมิปัญญาไทย ภูมิใจในความเป็นไทย ภูมิใจในเพลงไทยที่ได้รับการยอมรับไปทั่วโลก และคนไทยเราเองก็ควรจะร้องเพลงช้างให้ถูกต้อง ทั้งคำร้องและทำนอง เพราะเพลงช้างเปรียบเสมือนหน้าตาของเด็กไทยค่ะ”

สุชาติ สวัสดิ์ศรี

ร่วมกันบ่มเพาะคุณธรรมและความดีงาม ในใจเด็กๆ ผ่าน “นิทานบ้านป่ากุล” (ชุดใหม่) ทั้ง 3 เล่ม ได้ที่ศูนย์หนังสือจุฬาฯ ทุกสาขา และร้านหนังสือชั้นนำทั่วไป สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม โทร.0-2255-4433 หรือ www.chulabook.com

นี้อาจไม่เกี่ยวกับวรรณกรรมนักแต่เป็นงานที่น่าสนใจมาก ศูนย์ภูมิภาคโบราณคดี

และวิจิตรศิลป์ หรือชื่อย่อว่า ซีมีโอ สปาฟา เป็นหน่วยงานหนึ่งขององค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีหน้าที่ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ดร.ม.ร.ว.

รุจยา อากาศ ผู้อำนวยการ ซีมีโอ สปาฟา เผยว่า สปาฟาเตรียมจัดงาน ‘ประชุมนานาชาติด้านโบราณคดีแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ 1’ (The 1st SEAMEO SPAFA International Conference on Southeast Asian Archaeology) วันที่ 7-10 พฤษภาคม ศกนี้ ที่ศูนย์ปฏิบัติการโรงแรมเทาทอง มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

ดร.ม.ร.ว.รุจยา อากาศ

นับเป็นการระดมนักโบราณคดีด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาจากทั่วโลกครั้งใหญ่ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมราว 120 คน และมีผู้นำเสนอบทความกว่า 70 คน

ผู้บรรยายหลัก 2 ท่าน ได้แก่ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.ผาสุข อินทรารุจ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร บรรยายหัวข้อ ‘การก่อตั้งรัฐยุคแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้’ และศาสตราจารย์ ดร.ชาร์ลส์ ไฮแอม จากมหาวิทยาลัยโอทาโก ประเทศนิวซีแลนด์ บรรยายหัวข้อ ‘การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในยุคสำริดและยุคเหล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย’

นอกจากนี้ยังมีบทความนำเสนอหลากหลาย ทั้งเรื่องทฤษฎีทางโบราณคดี งานวิจัยใหม่ วิทยาศาสตร์ประยุกต์ในงานโบราณคดี การจัดการมรดกวัฒนธรรมและการอนุรักษ์

โบราณคดีสมัยก่อนประวัติศาสตร์ โบราณคดีสมัยประวัติศาสตร์ อนาคตของโบราณคดีข้ามพรมแดน โบราณคดีทางทะเล และบทรายงานจากประเทศสมาชิก

ซากเมืองท่าโบราณ-ปริศนาเมืองทวาย
บทความว่าด้วย 'เสาที่สูญหายและกองเรือที่พ่ายแพ้ : การสำรวจด้านโบราณคดีใต้น้ำในวันดอน ตอนเหนือของประเทศเวียดนาม' โดย **ดร.จุน คิมูระ** มหาวิทยาลัยเมอร์ดีอค และ **ดร.จอห์น พอลแล็ค** มหาวิทยาลัยเทกซัสเอแอนด์เอ็ม สะท้อนภาพประวัติศาสตร์สมัยสงครามกบฏไชนูปุกเวียดนามในปีคริสต์ศตวรรษที่ 13 โดยการสำรวจแหล่งท่าเรือประวัติศาสตร์ในวันดอน บนเกาะกว่านหลัน จังหวัดกว๋างนินห์ ประเทศเวียดนาม

วันดอนเป็นเมืองท่านานาชาติที่สำคัญของอาณาจักรไควเวียดนามหลายร้อยปี นับเป็นครั้งแรกที่มีการสำรวจทางโบราณคดีใต้น้ำในพื้นที่นี้

โบราณคดีระหว่างภูมิภาคในทวาย คาบสมุทรมเยนมาร์' โดย **ดร.เอลิซาเบธ ฮาวเวิร์ด มัวร์** จากมหาวิทยาลัยเกียวโต เป็นหัวข้อโดดเด่นอีกชิ้นหนึ่ง

เมืองทวายโบราณมีกำแพงล้อมรอบ พบลักษณะความเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมปยูและพุกามทางตอนบนของเมียนมาร์ ระหว่างคริสต์ศตวรรษที่ 15-18 เทรียญติบูกและตะกั่วขนาดใหญ่ที่ทำขึ้นในทวายแสดงถึงการเป็นเมืองท่าสำคัญ สะท้อนถึงความสัมพันธ์กับแหล่งโบราณคดีสมัยทวารวดีในจังหวัดกาญจนบุรี อโยธยา และเมืองอื่นๆ ในสมัยรัตนโกสินทร์ ดังปรากฏแผนที่ตอนต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 แสดงเส้นทางทัพและค่ายพักแรมในทวายและมะละแหม่ง นอกจากนี้ยังพบจารึกภาษาพม่าสีหลักที่เมืองพระนครในกัมพูชาด้วย

รากเหง้าดนตรีอาเซียน-การพัฒนาเป็นพิษ บทความที่น่าสนใจอีกชิ้น ได้แก่ 'หลักฐาน

ทางโบราณคดีจากคริสต์ศตวรรษที่ 13-16 ในบริบทของประวัติศาสตร์ดนตรีในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้' โดย **ดร.นิโคลัส อาร์เซนโฮ** จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กลองสำริดถือเป็นเครื่องดนตรีเก่าแก่ที่ผู้คนในภูมิภาคเอเชียใช้ในพิธีกรรมมานับนับแต่ 500 ปี ก่อนคริสตกาล มีการเผยแพร่และกระจายกลองสำริดจากสิบสองปันนาถึงตองซอน เรื่อยมาถึงพม่า อินเดีย ไปจนถึงหมู่เกาะในประเทศอินโดนีเซีย นอกจากนี้ถิ่นอยู่อาศัยยังเป็นแหล่งที่มีการกระจายของฆ้องสำริดมาตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 10 ผู้ค้นคว้าอ้างอิงหลักฐานฆ้องสำริดที่พบจากแหล่งเรือจม 3 แห่งในอ่าวไทย เปรียบเทียบกับฆ้องที่พบในแหล่งโบราณคดีอื่นๆ 16 แห่ง โดยพิจารณาร่วมกับจารึกว่าด้วยดนตรีในภาษาจาม เขมรชวา และบาลี

นอกจากนี้หัวข้อเชิงวิพากษ์ความล้มเหลวของนโยบายรัฐในการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่แหล่งโบราณคดี ดังบทความ 'การขึ้นใจปุเตร์ทิจา' โบราณสถานในจังหวัดสุมาตราเหนือ ประเทศอินโดนีเซีย โดย **ดร.เอ็ดมันด์ เอ็ดเวิร์ดส์ แมคคินนอน** สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา นับเป็นหัวข้อที่น่าสนใจไม่แพ้ 'ความหลากหลายที่ถูกบันทึกและไม่ถูกบันทึกของทุ่งไทริน' โดย **ลือา เจโนเวซ** นักศึกษาปริญญาเอก มหาวิทยาลัยลอนดอน ที่มุ่งศึกษาลักษณะไทริน แขวงเชียงขวาง สปป.ลาว ในแง่มุมที่ไม่มีใครเคยให้ความสำคัญ

นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานชุมนุมนักโบราณคดีครั้งสำคัญในภูมิภาค ยังมีปริศนาอีกมากมายในแต่ละประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่รอคอยการเปิดเผย...

ผู้สนใจสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ คุณวิลาลินี ทาบีงกาญจน์ โทรศัพท์ 0-2280-4022-9 email: wilin@seameo-spafa.org website: http://www.seameo-spafa.org